

**Briuselis, 2024 m. spalio 9 d.
(OR. en)**

14370/24

**Tarpinstitucinė byla:
2024/0243(NLE)**

**UD 209
MED 43
COMER 118
ECOFIN 1121
POLCOM 269**

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2024 m. spalio 9 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2024) 441 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regionine konvencija įsteigtame jungtiniame komitete, dėl to jungtinio komiteto sprendimo Nr. 1/2023 pakeitimo, susijusio su judėjimo sertifikatų, išduodamų elektroniniu būdu pagal nuo 2025 m. sausio 1 d. taikytiną tos konvencijos redakciją, naudojimu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2024) 441 final.

Priedama: COM(2024) 441 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 10 09
COM(2024) 441 final

2024/0243 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regionine konvencija įsteigtame jungtiniame komitete, dėl to jungtinio komiteto sprendimo Nr. 1/2023 pakeitimo, susijusio su judėjimo sertifikatu, išduodamų elektroniniu būdu pagal nuo 2025 m. sausio 1 d. taikytiną tos konvencijos redakciją, naudojimu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regionine konvencija įsteigtame jungtiniame komitete (toliau – Jungtinis komitetas), dėl numatomo sprendimo dėl elektroniniu būdu išduodamų judėjimo sertifikatų naudojimo priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninė konvencija

Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninėje konvencijoje¹ (toliau – Konvencija) išdėstytos nuostatos dėl prekių, kuriomis prekiaujama pagal atitinkamus susitariančiųjų šalių sudarytus susitarimus, kilmės.

Konvencija nustatoma laisvosios prekybos susitarimų tinklui skirta daugiašalė kilmės taisyklių sistema ir ji taikoma nedarant poveikio tuose susitarimuose nustatytiems principams. Konvencijoje numatyta taikyti įstrižinę kumuliaciją tarp 25 Konvencijos susitariančiųjų šalių: Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino, Norvegijos, Šveicarijos, Alžyro, Egipto, Izraelio, Jordanijos, Libano, Maroko, Palestinos², Sirijos, Tuniso, Turkijos, Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Šiaurės Makedonijos, Juodkalnijos, Serbijos, Kosovo*, Farerų Salų, Moldovos Respublikos, Sakartvelo ir Ukrainos (toliau – susitariančiosios šalys). Konvencija Sąjungoje įsigaliojo 2012 m. gegužės 1 d.

Konvencija buvo iš dalies pakeista 2023 m. gruodžio 7 d. Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos jungtinio komiteto sprendimu Nr. 1/2023, kuriuo iš dalies keičiama Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninė konvencija, (toliau – peržiūrėta Konvencija). Šis sprendimas įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.³

2.2. Jungtinis komitetas

Pagal Konvencijos 3 straipsnio 1 dalį įsteigtas Jungtinis komitetas priima Konvencijos pakeitimus, administruoja ją ir užtikrina tinkamą jos įgyvendinimą pagal jos 4 straipsnį. Pagal Jungtinio komiteto darbo tvarkos taisyklių 12 straipsnį, Jungtinio komiteto sprendimus vienbalsiai priima komiteto posėdyje dalyvaujančios susitariančiosios šalys, kurioms įsigaliojo Konvencija, arba jų atstovai.

Susitariančiosios šalys, kurioms įsigaliojo Konvencija, turi balsavimo teisę. Kiekviena susitariančioji šalis turi po vieną balsą.

2.3. Numatomas Jungtinio komiteto aktas

Jungtinis komitetas per savo 16-ąjį posėdį turi priimti sprendimą dėl elektroniniu būdu išduodamų judėjimo sertifikatų naudojimo (toliau – numatomas aktas).

Numatomo akto tikslas – nustatyti bendrąsias elektroniniu būdu pagal Konvenciją išduodamų judėjimo sertifikatų pripažinimo sąlygas.

¹ OL L 54, 2013 2 26, p. 4.

² Šis pavadinimas neturi būti aiškinamas kaip Palestinos Valstybės pripažinimas ir jis nekeičia valstybių narių skirtingų pozicijų dėl šio klausimo.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

³ OL L, 2024/390, 2024 2 19.

Numatomas aktas susitariančiosioms šalims taps privalomas pagal 4 straipsnio 3 dalies a punktą, kuriame nustatyta, kad „Jungtinis komitetas sprendimus priima dėl šios Konvencijos <...> pakeitimų“. Be to, 4 straipsnio 3 dalies paskutiniame sakinyje nustatyta, kad „[š]ioje dalyje nurodytus sprendimus Susitariančiosios Šalys vykdo vadovaudamosi savo teisės aktais“.

Šis Jungtinio komiteto sprendimo Nr. 1/2023 pakeitimas turėtų įsigalioti 2025 m. sausio 1 d.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

2020 m. pradžioje Europos Komisija Konvencijos susitariančiasias šalis informavo apie tai, kad dauguma prekybos partnerių negali pateikti tinkamos formos (t. y. pasirašytų ranka, antspauduotų rašaliniu antspaudu arba surašytų tinkamo formato popieriaus lapuose) judėjimo sertifikatų, kurių reikia lengvatinei kilmei įrodyti. Tokia situacija susiklostė todėl, kad dėl COVID-19 pandemijos kai kuriose susitariančioiose šalyse buvo sustabdytas muitinės administracijų ir ekonominės veiklos vykdytojų kontaktinis bendravimas.

Siekiant užtikrinti, kad susitarimai būtų visiškai įgyvendinti, abipusiu pagrindu buvo priimtos išskirtinės priemonės. Muitinės buvo paragintos pripažinti judėjimo sertifikatus lengvatinės kilmės įrodymo tikslais. Buvo išduodami elektroniniai sertifikatai su kompetentingų institucijų skaitmeniniu parašu ir antspaudu arba jų popierinės ar elektroninės kopijos (skenuotos arba prieinamos internete).

Susitariančiosios šalys pripažino, kad dėl COVID-19 pandemijos priimtos išskirtinės priemonės suteikė naudingos su lengvatine prekyba susijusios patirties, ir buvo suinteresuotos išlaikyti taikant tas išskirtines priemones susiformavusią gerąją praktiką. Todėl jos pripažino, kad svarbu įdiegti elektronines priemones ir bendradarbiaujant kurti bendrą sistemą, grindžiamą elektroniniais kilmės įrodymais ir elektroniniu administraciniu bendradarbiavimu visos Europos ir Viduržemio jūros (PEM) regione.

Susitariančiosios šalys mano, kad perėjimas prie sistemos, kurioje pagal Konvenciją elektroniniu būdu išduodami judėjimo sertifikatai ir vykdomas elektroninis administracinis bendradarbiavimas, yra pirmasis žingsnis link visiško kilmės įrodymų suskaitmeninimo PEM regione. Tai visų pirma reikėtų vertinti atsižvelgiant į būsimą Konvencijos pakeitimo (peržiūrėtos Konvencijos) įsigaliojimą.

Siekdama užtikrinti vienodą nuostatų dėl kilmei įrodyti pateikiamų Europos Sąjungoje elektroniniu būdu išduotų judėjimo sertifikatų taikymą, Komisija ketina sukurti elektroninę sistemą, kurioje: i) būtų teikiami prašymai dėl elektroniniu būdu išduodamų judėjimo sertifikatų, ii) tie sertifikatai būtų išduodami ir iii) būtų saugoma informacija, taip pat ja keistųsi valstybių narių muitinės tarpusavyje ir su Konvencijos susitariančiosiomis šalimis. Elektroninė kilmės įrodymo sertifikatų sistema (ES e-PoC sistema) turėtų būti sukurta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 952/2013 ir jo įgyvendinimo nuostatas.

2023 m. gruodžio 7 d. Jungtinis komitetas priėmė Rekomendaciją Nr. 1/2023⁴ dėl elektroniniu būdu pagal Konvenciją išduodamų judėjimo sertifikatų naudojimo.

Rekomendacijoje pateikiamas sąlygų, kurias įvykdžius importuojančioji šalis gali pripažinti kilmei įrodyti pateiktą EUR.1 judėjimo sertifikatą, sąrašas.

Šios sąlygos yra identiškos sąlygoms, kuriomis šiame pasiūlyme nustatomi elektroniniu būdu išduodamų kilmės įrodymų bendrieji reikalavimai.

Siekiant nustatyti aiškią teisinę sistemą ir užtikrinti nuoseklų elektroniniu būdu išduodamų sertifikatų naudojimą pereinant nuo dabartinės Konvencijos prie 2025 m. sausio 1 d. įsigaliosiančios

⁴ OL L, 2024/243, 2024 1 15.

peržiūrėtos Konvencijos taikymo, Konvencija turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista, kad joje būtų nustatyti kilmės įrodymų, išduodamų elektroniniu būdu pagal I priedėlio 17 straipsnio 4 dalį, bendrieji reikalavimai.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“⁵.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Jungtinis komitetas yra susitarimu, būtent Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regionine konvencija, įsteigtas organas.

Aktas, kurį turi priimti Jungtinis komitetas, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę, vadovaujantis Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos 4 straipsnio 3 dalimi. Numatomu aktu Susitarimo institutinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, tikslo ir turinio.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Jungtinio komiteto aktu bus padaryta Konvencijos pakeitimų, todėl priimtą sprendimą tikslinga paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁵ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regionine konvencija įsteigtame jungtiniame komitete, dėl to jungtinio komiteto sprendimo Nr. 1/2023 pakeitimo, susijusio su judėjimo sertifikatu, išduodamų elektroniniu būdu pagal nuo 2025 m. sausio 1 d. taikytiną tos konvencijos redakciją, naudojimu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Sąjunga Tarybos sprendimu 2013/94/ES¹ sudarė Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninę konvenciją (toliau – Konvencija) ir ji Sąjungoje įsigaliojo 2012 m. gegužės 1 d.;
- (2) pagal Konvencijos 4 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 3 dalies a punktą, Konvencija įsteigtas jungtinis komitetas (toliau – Jungtinis komitetas) gali priimti sprendimą dėl Konvencijos pakeitimų;
- (3) numatoma, kad Jungtinis komitetas per savo 16-ąjį posėdį priims sprendimą dėl elektroniniu būdu išduodamų judėjimo sertifikatų naudojimo;
- (4) Konvencija buvo iš dalies pakeista Jungtinio komiteto sprendimu Nr. 1/2023², kuris įsigalios 2025 m. sausio 1 d. 2023 m. gruodžio 7 d. Jungtinis komitetas priėmė Rekomendaciją Nr. 1/2023³ dėl elektroniniu būdu pagal Konvenciją išduodamų judėjimo sertifikatų naudojimo. Siekiant nustatyti aiškią teisinę sistemą ir užtikrinti nuoseklų elektroniniu būdu išduodamų judėjimo sertifikatų naudojimą pereinant nuo dabartinių Konvencijos taisyklių prie 2025 m. sausio 1 d. įsigaliosiančių peržiūrėtų Konvencijos taisyklių taikymo, Sprendimas Nr. 1/2023 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas, kad juo į peržiūrėtą Konvenciją būtų įtraukti kilmės įrodymų, išduodamų elektroniniu būdu pagal peržiūrėtos Konvencijos I priedėlio 17 straipsnio 4 dalį, bendrieji reikalavimai;
- (5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, nes Jungtinio komiteto sprendimas Sąjungai bus privalomas,

¹ 2012 m. kovo 26 d. Tarybos sprendimas 2013/94/ES dėl Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos sudarymo (OL L 54, 2013 2 26, p. 3, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2013/94(1)/oj)).

² 2023 m. gruodžio 7 d. Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos jungtinio komiteto sprendimas Nr. 1/2023, kuriuo iš dalies keičiama Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninė konvencija (OL L, 2024/390, 2024 2 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

³ 2023 m. gruodžio 7 d. Visos Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių preferencinių kilmės taisyklių regioninės konvencijos jungtinio komiteto rekomendacija Nr. 1/2023 dėl elektroninių judėjimo sertifikatų naudojimo (OL L, 2024/243, 2024 1 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/243/oj>).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu 16-ajame Jungtinio komiteto posėdyje, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Jungtinio komiteto akto projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė